TURVALLISESTI YHDESSÄ

Suomen Partiolaisten ohje lastensuojelua vaativissa tilanteissa toimimiseen

Tämän ohjeen pääperiaatteena on ennalta-ehkäistä lapsiin kohdistuvaa kaltoinkohtelua, antaa neuvoja vaikeiden tilanteiden hoitamiseen ja näin ollen lisätä lasten ja nuorten kokemaa turvallisuuden tunnetta partiossa.

PARTIOSSA VOI OLLA ESIMERKIKSI SEURAAVANLAISIA LASTEN-SUOJELUN NÄKÖKULMASTA PUUTTUMISTA VAATIVIA TILANTEITA

- Lasta ei tulla hakemaan kokouksesta tai leiriltä
- Vanhempi hakee lastaan kokouksesta tai retkeltä selvästi päihtyneenä
- Lapsessa tai nuoressa on havaittavissa pahoinpitelyn jälkiä
- Lapsi tai nuori kertoo itse laiminlyönneistä ja/tai hyväksikäytöstä
- Lapsi tai nuori kertoo omasta päihteidenkäytöstään, tai johtajalla herää huoli sen vakavuudesta
- Lapsen tai nuoren käytös huolestuttaa
- Lapsi kertoo, että ei halua tai uskalla mennä kotiin
- Muusta syystä herää huoli huoltajan päihde- tai mielenterveys-ongelmasta, joka vaarantaa lapsen hyvinvoinnin.

TOIMINTAOHJEET

Ennakointi

- Jokaisessa lippukunnassa on nimettynä turva-aikuinen, joka osaa tukea lippukunnan jäseniä lastensuojeluasioissa.
- Turva-aikuinen huolehtii siitä, että kaikki lippukunnan johtajat ovat suorittaneet Turvallisesti yhdessä -nettikurssin.
- Lippukunnassa on sovittuna toimintaohjeet lastensuojelun näkökulmasta huolta herättävien asioiden hoitamiseen.
- Jokainen johtaja tallentaa puhelimeensa sosiaalipäivystyksen numeron mahdollista eteen tulevaa yllättävää lastensuojeluasiaa varten.

Älä jää yksin!

- Kenenkään ei tarvitse osata hoitaa lastensuojeluasioita itse, vaan ammattilaiset ja piiritoimisto ovat kaikkien partiolaisten tukena.

Kysy ja kuuntele

- Jos partiossa herää lastensuojeluun liittyvä huoli jostakusta lapsesta tai nuoresta, asiaan puututaan välittömästi.
- Ikävä tilanne voi tulla yllättäen, tai huoli on saattanut syntyä vähitellen.
- Asiasta tulee keskustella asianosaisen lapsen kanssa.
- Keskustelussa on hyvä olla mukana oma johtajapari tai lippukunnan toinen johtaja, koska näin tilanne pysyy helpommin hallinnassa, tunnekuormaa pystyy jakamaan ja asiaa pystyy reflektoimaan jälkikäteen toisen johtajan kanssa.
- Asian selvittämistä ja kysymysten esittämistä lapselle ei kannata arkailla.
- Lapsen kanssa on tärkeää käyttää täsmällisiä ilmaisuja ja suoria kysymyksiä, joita ei voi käsittää väärin. Esimerkiksi väkivallasta on hyvä puhua suoraan.
- Jos lasta pelottaa kertoa, häntä ei saa pakottaa, mutta pitää yrittää silti rohkaista.
- Kannattaa välttää johdattelevia kysymyksiä, esimerkiksi ”Onko isä/äiti lyönyt sinua?”. Hyvä kysymys on esimerkiksi ”Mitä sinulle on sattunut?”.
- Lapselle tai nuorelle ei pidä luvata asioita perusteettomasti, esimerkiksi: ”Hyvä kun kerroit. Näin ei tapahdu enää ikinä.”
- Keskustelusta on hyvä tehdä muistiinpanot, jotta asiaan voi palata tarvittaessa myöhemmin eikä johtajan tarvitse yrittää pärjätä muistin varassa.

Ole yhteydessä huoltajiin

- Asiasta ollaan heti yhteydessä lasten huoltajiin, ellei ole syytä epäillä, että tämä aiheuttaisi lapselle vaaraa.

Tee tarvittaessa lastensuojeluilmoitus

- Lastensuojeluilmoitus on huolenilmaus, jonka perusteella sosiaaliviranomaiset aloittavat selvittelyn siitä, onko lastensuojelun avulle tarvetta.
- Jos asia on kiireinen, ilmoitus on tehtävä välittömästi oman kunnan sosiaalipäivystykseen tai numeroon 112. Jos asia voi odottaa seuraavaan päivään, niin ilmoituksen tekee lippukunnan turva-aikuinen, lippukunnanjohtaja tai piirin työntekijä.
- Ilmoitus kannattaa tehdä puhelimitse.
- Partiolaisella on mahdollisuus tehdä lastensuojeluilmoitus nimettömänä.
- Lastensuojeluilmoitusta tehdessä tulee kertoa lapsen koko nimi ja mahdollisuuksien mukaan syntymäaika ja osoite.
- Ilmoituksen vastaanottaja osaa kysyä tarvittavat tiedot.